

Εθνικισμός και αντιεθνικισμός (Αρχιμανδρίτης Ζαχαρίας Ζάχαρου, Ιερά Μονή Τιμίου Προδρόμου Έσσεξ Αγγλίας)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

«Όπου γαρ εν υμίν ζήλος και έρις, ουχί σαρκικοί εστε και κατά άνθρωπον περιπατείτε; Όταν γαρ λέγη τις, Εγώ μεν ειμι Παύλου, έτερος δε, εγώ Απολλώ [εγώ Ρώσος, εγώ Ρουμάνος], ουκ άνθρωποί εστε;» (Α' Κορ. 3,3-4). Όταν είμαστε εθνικιστές ζούμε κατά σάρκα. Στην πραγματικότητα, οτιδήποτε προτιμούμε αντί του Χριστού μας καθιστά σαρκικούς. Όταν υπάρχουν ζήλιες και διχασμοί, είμαστε σαρκικοί. Ζούμε κατά σάρκα όχι μόνο όταν υποδουλωνόμαστε στα πάθη της ατιμίας, αλλά σε οποιοδήποτε πάθος.

Σε ένα κήρυγμά του, ο άγιος Φιλάρετος ήταν έτοιμος να ψάλλει ύμνο δοξολογίας και ευγνωμοσύνης για τον τόπο της γεννήσεώς του, αλλά αμέσως η καρδιά του τον σταμάτησε και είπε, «ακούω μία άλλη φωνή στην καρδιά μου, η οποία λέει, «ο φιλών πατέρα η μητέρα υπέρ εμέ ουκ έστι μου άξιος, και ο φιλών υιόν η θυγατέρα υπέρ εμέ ουκ έστι μου άξιος» (Ματθ. 10,37). Επομένως, όταν αγαπούμε το έθνος μας περισσότερο από την Εκκλησία, περισσότερο από τον Θεό, είμαστε σαρκικοί.

Ωστόσο, το να είμαστε αντιεθνικιστές, το να είμαστε εναντίον ενός συγκεκριμένου έθνους είναι ακόμη χειρότερο. Ο εθνικισμός τουλάχιστον είναι φυσιολογικό για τους πεπτωκότας ανθρώπους που αγωνίζονται να επιβιώσουν. Δεν έχει ευλογία, αλλά θα μπορούσαμε να πούμε ότι έχει κάποια δικαιολογία, διότι οι άνθρωποι δεν γνωρίζουν τίποτε το διαφορετικό. Είναι το ίδιο όταν αγαπούμε τη ζούλα μας και αγωνιζόμαστε για την επιβίωσή μας από τον φόβο του θανάτου, εξαιτίας του οποίου αμαρτάνουμε, λέει ο απ. Παύλος (Ρωμ. 5,12), διότι γινόμαστε φίλαυτοι και ικανοί για κάθε έγκλημα προκειμένου να επιβιώσουμε. Αν είμαστε όντως πνευματικοί, απλώς παραδιδόμαστε. Ο Κύριος λέει ότι είναι καλύτερα να σκοτωθούμε παρά να σκοτώσουμε (βλ. Ματθ. 5,38-39).

Ο απ. Παύλος λέει ότι εξαιτίας του φόβου του θανάτου, όλοι αμάρτησαν. Τι σημαίνει αυτό; Όταν μπήκε η αμαρτία, οι άνθρωποι έγιναν θνητοί, καταδικάστηκαν σε θάνατο και εξαιτίας του φόβου του θανάτου, έγιναν φίλαυτοι και έτοιμοι να διαπράξουν κάθε έγκλημα για να επιβιώσουν. Και δια του φόβου του θανάτου η αμαρτία κυριαρχεί παντού: «Δια τούτο ώσπερ δι' ενός ανθρώπου η αμαρτία εις τον κόσμον εισήλθεν και δια της αμαρτίας ο θάνατος, και ούτως εις πάντας ανθρώπους ο θάνατος διήλθεν, εφ' ω πάντες ήμαρτον» (Ρωμ. 5,12). Το πρόβλημα είναι ότι οι μεταφράσεις δεν είναι σωστές: «ΕΦ' Ω [ΤΩ ΘΑΝΑΤΩ] πάντες ήμαρτον» μεταφράσθηκε λανθασμένα στη Δύση «διότι όλοι αμάρτησαν». Στα Ελληνικά είναι ξεκάθαρο: «Όλοι αμάρτησαν ΕΞΑΙΤΙΑΣ ΤΟΥ ΦΟΒΟΥ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ». Αν διαβάσετε τα υπομνήματα του αγ. Ιωάννη του Χρυσόστομου, θα δείτε ότι

εκείνος το εξηγεί σωστά. Ο κ. καθηγητής Ιωάννης Ρωμανίδης απέδειξε στη διατριβή του ότι αυτή η ανακρίβεια οδήγησε όλη τη Δύση σε πλάνη και σε αίρεση ακόμη. Η διατριβή του ήταν καινότομη, θαυμάσια· λεγόταν ότι ήταν η καλύτερη που παρουσιάστηκε στο Πανεπιστήμιο Αθηνών μετά από τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο.

Ο άγιος Ιωάννης λέει στο Ευαγγέλιο: «όσοι δε έλαβον αυτόν, έδωκεν αυτοίς εξουσίαν τέκνα Θεού γενέσθαι, τοις πιστεύουσιν εις το όνομα αυτού, οι ουκ εξ αιμάτων ουδέ εκ θελήματος σαρκός ουδέ εκ θελήματος ανδρός αλλ' εκ Θεού εγεννήθησαν» (Ιω. 1,12-13). Που σημαίνει ότι οι άνθρωποι αναγεννημένοι από τον λόγο του Θεού λαμβάνουν τη χάρη της υιοθεσίας και γίνονται τέκνα του Νέου Αδάμ, τέκνα τα οποία ο Κύριος εξαγόρασε με το Τίμιο Αίμα Του λέγοντας, «Ιδού εγώ και τα παιδιά α μοι έδωκεν ο Θεός» (Εβρ. 2:13). Τέτοιες ψυχές γίνονται καινή κτίση (Γαλ. 6,15) και συμμετέχουν στην αληθινή παγκοσμιότητα του Χριστού, ζώντας πέρα από κάθε έθνος. Μάλλον, γίνονται «γένος εκλεκτόν, βασίλειον ιεράτευμα, έθνος άγιον, λαός εις περιποίησιν» Θεού (Α' Πέτρ. 2,9).

Συνεπώς, διακρίνουμε τρεις καταστάσεις. Υπερφυσική κατάσταση δίδεται στους αναγεννημένους που συμμετέχουν στην παγκοσμιότητα του Χριστού και γίνονται το ένα και μοναδικό έθνος του Θεού. Η κατά φύσιν κατάσταση ανήκει στον πεπτωκότα κόσμο, σε εκείνους που προσκολλώνται στη ζωή τους και τον κόσμο γύρω τους, και γίνονται εθνικιστές. Υπάρχει και η παρά φύσιν κατάσταση: το μίσος προς ένα συγκεκριμένο έθνος, που είναι ο αντιεθνικισμός.